

ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE

Vodič

KROZ PRAVA LICA SA INVALIDITETOM
I POSLODAVACA U OBLASTI PROFESIONALNE
REHABILITACIJE I ZAPOSŁJAVANJA

Uvod

U Crnoj Gori se sve više promoviše i razvija novi odnos prema licima sa invaliditetom. Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom, koju je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih nacija 2006. godine, kao i druga međunarodna dokumenta utiču na podizanje svijesti i pozitivnom razmišljanju o mogućnostima, sposobnostima i problemima tih lica. Takođe, i evropske integracije utiču da se snažnije promovišu ljudska prava lica sa invaliditetom i preduzimaju odlučne mjere da se svim licima omogući ravnopravnost u svim oblastima života.

Zapošljavanje je jedan od važnih načina borbe protiv socijalne izolacije, te je obaveza svake države da stvori jednake šanse za sve, da lica sa invaliditetom budu socijalno integrisana, da se razbiju predrasude o njihovim mogućnostima i radnim sposobnostima, da se sa više povjerenja gleda na njih, kako bi ostvarili svoju težnju da se uključe u radne procese, obezbjeđuju egzistenciju za sebe i svoju porodicu, da se osjećaju društveno korisnim, lično srećnim i zadovoljnim.

Zavod za zapošljavanje Crne Gore, kao institucija koja se bavi rješavanjem problema nezaposlenosti, svoje aktivnosti realizuje u skladu sa Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, propisima iz oblasti rada, zdravstvenog, penzijsko – invalidskog osiguranja, kao i Strategija i akcionih planova koje donosi Vlada Crne Gore, u oblasti ekonomske politike, a za realizaciju programa profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, u cilju prevencije socijalne isključenosti ovih lica, povećanje njihove zapošljivosti, prilagodljivosti na tržištu rada i zapošljavanju, pored ovih propisa, pravni osnov čini Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom. Ovim zakonom, po prvi put u Crnoj Gori se na sveobuhvatan način uređuje ova kompleksna oblast i prvi put se koristi savremena definicija invalidnosti, koja se bazira na filozofiji prava čovjeka i kojom se ne opredjeljuje invalidnost samo u okviru medicinskog modela (oštećenja, bolesti), već u interakciji sa različitim barijerama, koje mogu da spriječe lica sa invaliditetom, da efikasno i ravnopravno učestvuju u društvu, sa licima bez invaliditeta.

Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom

Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom («Službeni list CG», br.49/08,73/10 i 39/11), uređuje se način i postupak ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju lica sa invaliditetom, mjere i podsticaji za njihovo zapošljavanje, način finansiranja i druga pitanja od značaja za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom. Ovim Zakonom je propisano, **da se u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore organizuje Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa**

invaliditetom i da se sredstva Fonda obezbjeđuju iz posebnog doprinosa koji uplaćuju poslodavci koji, zavisno od ukupnog broja zaposlenih, nijesu ispunili propisanu kvotu za zapošljavanje lica sa invaliditetom, budžeta Crne Gore, budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj teritoriji lica sa invaliditetom ima prebivalište, donacija i pomoći od strane domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica, kao i drugih izvora u skladu sa zakonom. Shodno Zakonu, sredstva Fonda se mogu koristiti, za: mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije za nezaposlena i zaposlena lica sa invaliditetom, sufinansiranje posebnih organizacija za zapošljavanje, programe aktivne politike zapošljavanja u kojima učestvuju lica sa invaliditetom, subvencije poslodavcima koji zapošljavaju lica sa invaliditetom, finansiranje grant šema

(dodjela bespovratnih sredstava za finansiranje projekata profesionalne rehabilitacije, aktivne politike zapošljavanja i zapošljavanja lica sa invaliditetom) i novčane pomoći za učesnike programa za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije i uključivanja u mjeru aktivne politike zapošljavanja: obrazovanje i osposobljavanje odraslih. Takođe, istim je propisano, da u cilju praćenja realizacije mjera i aktivnosti koje su u funkciji unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom, kao i namjenskog korišćenja sredstava Fonda, **Zavod obrazuje Savjet Fonda**, koji ima pet članova, od kojih dva predlažu udruženja koja predstavljaju lica sa invaliditetom, a po jednog ministarstvo za poslove rada i zapošljavanja, reprezentativno udruženje poslodavaca Crne Gore i reprezentativna organizacija sindikata na nivou Crne Gore.

Za sprovođenje Zakona donijeta su sledeća **podzakonska akta**:

Pravilnik o kriterijumima i uslovima za utvrđivanje procenta invaliditeta, preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja (»Službeni list CG«, br. 6/12 i 46/14);

Pravilnik o načinu i uslovima ostvarivanja prava na profesionalnu rehabilitaciju (»Službeni list CG«, br.58/11 i 46/14);

Pravilnik o standardima za sprovođenje mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije (»Službeni list CG«, br.57/11);

Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava izvođač profesionalne rehabilitacije, radni centar, zaštitna radionica i zaštitni pogon (»Službeni list CG«, br.58/11);

Pravilnik o uslovima, kriterijumima i postupku ostvarivanja prava na subvencije (»Službeni list CG«, br.39/12 i 46/14);

Pravilnik o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema (»Službeni list CG«, br.28/14 i 16/16);

Pravilnik o sastavu i načinu rada komisije za profesionalnu rehabilitaciju (»Službeni list CG«, br.20/11 i 46/14).

U smislu ovog zakona, **lice sa invaliditetom** je lice sa trajnim posljedicama tjelesnog, senzornog, mentalnog ili duševnog oštećenja ili bolesti, koje se ne mogu otkloniti liječenjem ili medicinskom rehabilitacijom, a koje se suočava sa socijalnim i drugim ograničenjima, koja su od uticaja na radnu sposobnost i mogućnost zapošljavanja, održavanja zaposlenja i napredovanja u njemu i koje nema mogućnosti ili ima smanjene mogućnosti da se, pod ravnopravnim uslovima, uključi na tržište rada.

Prava utvrđena ovim zakonom ostvaruje:

- *lice kojem je utvrđen status invalida rada, u smislu propisa o penzijskom i invalidskom osiguranju;*
- *lice ometeno u razvoju, koje je razvrstano u određenu kategoriju i stepen ometenosti u skladu sa ranije važećim Zakonom o specijalnom obrazovanju i vaspitanju, a završilo je redovno obrazovanje;*
- *lice ometeno u razvoju, koje je razvrstano u određenu kategoriju i stepen ometenosti u skladu sa ranije važećim Zakonom o specijalnom obrazovanju i vaspitanju, a završilo je obrazovanje u specijalnoj školi;*
- *lice kod kojeg je nastupio invaliditet odnosno tjelesno oštećenje u skladu sa propisima o boračko - invalidskoj zaštiti;*
- *lice koje je završilo obrazovanje, uz prilagođeno izvođenje obrazovnog programa i pružanje dodatne stručne pomoći ili posebnom obrazovnom, odnosno vaspitnom programu, u skladu sa Zakonom o vaspitanju i obrazovanju djece sa posebnim potrebama i*
- *lice koje nije ostvarilo status lica sa invaliditetom u smislu posebnih propisa, već mu status lica sa invaliditetom utvrđuje komisija za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda za zapošljavanje, zavisno od procenta invaliditeta, određenog prema Pravilniku o kriterijumima i uslovima za utvrđivanje procenta invaliditeta, preostale radne sposobnosti i mogućnosti zaposlenja.*

Obaveza zapošljavanja lica sa invaliditetom (kvotni sistem)

Zakonom je uvedena primjena kvotnog sistema, prema kojem je:

Poslodavac koji ima od 20 do 50 zaposlenih, dužan da zaposli najmanje jedno lice sa invaliditetom, a poslodavac koji ima više od 50 zaposlenih, najmanje 5% lica sa invaliditetom, u odnosu na ukupan broj zaposlenih.

Ako broj lica sa invaliditetom koje je poslodavac dužan da zaposli, nije cijeli broj, vrijednost do 0,5 % zaokružuje se na niži cijeli broj, a vrijednost uključujući 0,5% i više zaokružuje se na veći cijeli broj.

Ove obaveze ne odnose se na novoosnovanog poslodavca, za prvih 24 mjeseca od dana početka rada.

Ako poslodavac ima ili zaposli lice sa teškim invaliditetom od najmanje 80% invaliditeta, smatra se, u pogledu obaveze zapošljavanja, kao da je zaposlio dva lica sa invaliditetom.

Poseban doprinos za zapošljavanje lica sa invaliditetom

Poslodavac koji nije zaposlio lice sa invaliditetom, tj. ispunio obavezu kvotnog sistema, dužan je da, za svako lice koje nije zaposlio, prilikom mjesečne isplate zarada i naknada zarada zaposlenih, uplati poseban doprinos za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Stopa posebnog doprinosa iznosi 20% od prosječne zarade u Crnoj Gori ostvarene u godini koja predhodi plaćanju doprinosa,

Poslodavac koji ima manje od 20 zaposlenih, a više od 10 zaposlenih, a nema zaposlenih lica sa invaliditetom, dužan je, da svakog mjeseca, prilikom isplate zarada i naknada zarada zaposlenih, uplati poseban doprinos, čija stopa iznosi 5% od prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori ostvarene u godini koja predhodi plaćanju doprinosa.

Doprinos se uplaćuje na poseban račun Budžeta Crne Gore.

Ova obaveza se ne odnosi na poslodavca koji ima zaposlena lica sa invaliditetom, kao i na organizacije, odnosno udruženja lica sa invaliditetom, kada se pojavljuju kao poslodavci.

PRAVA LICA SA INVALIDITETOM

Lica sa invaliditetom ostvaruju pravo na profesionalnu rehabilitaciju, uključivanje u mjere aktivne politike zapošljavanja i zapošljavanje.

Za ostvarivanje ovih prava koriste se sredstva **Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom**.

Profesionalna rehabilitacija

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju može ostvariti nezaposleno lice sa invaliditetom, koje se zbog umanjene radne sposobnosti ne može uspješno uključiti u tržište rada, odnosno zaposleno lice sa invaliditetom, koje zbog umanjene radne sposobnosti ne može zadržati postojeće zaposlenje, odnosno napredovati u njemu.

Profesionalna rehabilitacija obuhvata mjere i aktivnosti koje se realizuju kod izabranog izvođača profesionalne rehabilitacije, sa ciljem da se lice sa invaliditetom na odgovarajući način osposobi za rad, zadrži zaposlenje, u njemu napreduje ili promijeni svoju profesionalnu karijeru, a to su :

1. *savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja;*
2. *utvrđivanje preostale radne sposobnosti;*
3. *pomoć u prihvatanju vlastite invalidnosti i upoznavanje sa mogućnostima uključivanja u osposobljavanje i rad;*
4. *pomoć prilikom izbora odgovarajućih profesionalnih ciljeva;*
5. *razvijanje socijalnih spretnosti i vještina;*
6. *pomoć prilikom traženja odgovarajućeg radnog mjesta;*
7. *analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom;*
8. *izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lice sa invaliditetom;*
9. *izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lice sa invaliditetom na tom radnom mjestu;*
10. *osposobljavanje za rad na konkretnom radnom mjestu;*
11. *praćenje i stručna pomoć prilikom osposobljavanja i obrazovanja;*
12. *praćenje lica sa invaliditetom na radnom mjestu, nakon zaposlenja;*
13. *evaluacija uspjehnosti procesa rehabilitacije za pojedino lice sa invaliditetom;*
14. *ocjenjivanje radnih rezultata zaposlenog lica sa invaliditetom.*

Lice sa invaliditetom podnosi zahtjev za ostvarivanje prava na profesionalnu rehabilitaciju birou rada Zavoda, prema mjestu prijavljivanja na evidenciju nezaposlenih, odnosno prema mjestu rada.

Za lica sa invaliditetom, zahtjev može podnijeti i savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, uz njegovu saglasnost, kao i poslodavac za zaposleno lice sa invaliditetom, uz saglasnost tog lica.

Uz zahtjev, koji je **na propisanom obrascu**, podnosi se dokaz o ostvarenom statusu lica sa invaliditetom, kao i nalazi i mišljenja stručnih lica, kojim se dokazuje, da pored zdravstvenih smetnji, lice sa invaliditetom ima obrazovne, psihološke, socio-ekonomske ili druge smetnje, koje umanjuju mogućnost zapošljavanja odnosno mogućnost zadržavanja postojećeg zaposlenja ili napredovanja u njemu.

Dokumentacija se podnosi u originalu, ovjerenoj fotokopiji ili fotokopiji uz koju podnosilac zahtjeva daje na uvid original.

Rukovodilac biroa rada Zavoda donosi rješenje o priznavanju prava na profesionalnu rehabilitaciju, na osnovu mišljenja prvostepene komisije za profesionalnu rehabilitaciju birou rada. Ako je lice sa invaliditetom

nezadovoljno rješenjem, može izjaviti žalbu drugostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju Zavoda.

Savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju biroa rada, na osnovu konačnog rješenja, u saradnji sa licem sa invaliditetom, sačinjava plan profesionalne rehabilitacije.

Na osnovu plana profesionalne rehabilitacije, lice sa invaliditetom se upućuje izabranom izvođaču profesionalne rehabilitacije, u mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije: savjetovanje, podsticanje i motivisanje lica sa invaliditetom na aktivno traženje zaposlenja i utvrđivanje preostale radne sposobnosti.

Nakon realizacije ovih mjera, izvođač profesionalne rehabilitacije dostavlja prvostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju biroa rada, nalaz i ocjenu o preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom, sa predlogom uključivanja tog lica u druge odgovarajuće mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije.

Takođe, rješenje o utvrđenoj preostaloj radnoj sposobnosti lica sa invaliditetom donosi rukovodilac biroa rada i na osnovu istog, savjetnik za profesionalnu rehabilitaciju, u saradnji sa tim licem, dopunjava plan profesionalne rehabilitacije, radi njegovog uključivanja u druge odgovarajuće mjere i aktivnosti profesionalne rehabilitacije. Ovaj plan se može, tokom izvođenja mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, mijenjati u skladu sa mišljenjem stručnog tima izvođača profesionalne rehabilitacije.

Nakon sprovedenih mjera i aktivnosti profesionalne rehabilitacije, izvođač profesionalne rehabilitacije daje mišljenje o mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom i dostavlja ga prvostepenoj komisiji za profesionalnu rehabilitaciju.

Na osnovu mišljenja izvođača profesionalne rehabilitacije, prvostepena komisija za profesionalnu rehabilitaciju, daje ocjenu o mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom, pod opštim, odnosno posebnim uslovima, uključivanjem u odgovarajuće mjere aktivne politike zapošljavanja, odnosno ocjenu da je lice nezapošljivo.

Rješenje o mogućnosti zaposlenja lica sa invaliditetom donosi rukovodilac biroa rada.

Nezaposleno lice sa invaliditetom, za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije ima **pravo na novčanu pomoć** na ime troškova za prevoz, ishranu i sl., u visini od 15% od prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori. Pravo na novčanu pomoć za troškove prevoza pripada pratiocu lica sa invaliditetom, u visini od 50% od navedenog iznosa.

Mjere aktivne politike zapošljavanja

Mjere aktivne politike zapošljavanja u koje se uključuju lica sa invaliditetom su:

- informisanje o mogućnostima i uslovima za zapošljavanje;
- posredovanje u zapošljavanju;

- profesionalna orijentacija;
- finansiranje zarade pripravnika;
- podrška samozapošljavanju;
- obrazovanje i osposobljavanje odraslih;
- javni rad;
- stipendiranje i
- druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti.

Lica sa invaliditetom se uključuju u ove mjere, na način i po postupku utvrđen Pravilnikom o uslovima, načinu, kriterijumima i obimu sprovođenja mjera aktivne politike zapošljavanja (»Službeni list CG«, br.27/12), tj. na način i po postupku koji važi za lica bez invaliditeta.

Zavod raspisuje javne konkurse za realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja: finansiranje zarade pripravnika, podrška samozapošljavanju, obrazovanje i osposobljavanje odraslih, javni rad i druge mjere usmjerene na povećanje zaposlenosti, odnosno smanjenje nezaposlenosti.

Mjesečna **stipendija** se može dodijeliti, na zahtjev nezaposlenog, u cilju sticanja zanimanja, koje Ministarstvo rada i socijalnog staranja utvrdi kao deficitarno zanimanje.

Visina stipendije se utvrđuje na osnovu minimalne zarade, koja se primjenjuje na dan zaključenja ugovora Zavoda i korisnika stipendije, i to:

- 70 % minimalne zarade za nezaposlenog koji se obrazuje u mjestu prebivališta;
- 100 % minimalne zarade, za nezaposlenog koji se obrazuje van mjesta prebivališta.

Za vrijeme uključivanja u mjeru aktivne politike zapošljavanja: obrazovanje i osposobljavanje odraslih, ima pravo na novčanu pomoć na ime troškova za prevoz, ishranu i sl., u visini od 15% od prosječne mjesečne zarade u Crnoj Gori. Pravo na novčanu pomoć za troškove prevoza pripada pratiocu lica sa invaliditetom, u visini od 50% od navedenog iznosa.

Zapošljavanje

Lice sa invaliditetom zapošljava se pod opštim ili posebnim uslovima, u skladu sa zakonom.

Zapošljavanje lica sa invaliditetom pod opštim uslovima smatra se zapošljavanje kod poslodavca bez prilagođavanja poslova, odnosno radnog mjesta, a zapošljavanje ovih lica pod posebnim uslovima smatra se zapošljavanje kod poslodavca uz prilagođavanje poslova, odnosno radnog mjesta i zapošljavanje u posebnim organizacijama za zapošljavanje.

Pod prilagođavanjem poslova podrazumijeva se prilagođavanje radnog procesa i radnih zadataka, a pod prilagođavanjem radnog mjesta podrazumijeva se tehničko-tehnološko opremanje radnog mjesta, sredstava za rad, prostora i opreme, u skladu sa mogućnostima i potrebama lica sa invaliditetom.

Lice sa invaliditetom se zapošljava u posebnoj organizaciji za zapošljavanje (zaštitna radionica, radni centar i zaštitni pogon), ako se ne može zaposliti kod poslodavca pod opštim uslovima, odnosno uz prilagođavanje poslova ili radnog mjesta.

Lice sa invaliditetom koje zasnuje radni odnos ima prava, obaveze i odgovarajuću zaštitu po osnovu rada, shodno odredbama Zakona o radu, s tim što je Zakonom

o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom, propisano da izuzetno zaposleno lice sa invaliditetom, u svakoj kalendarskoj godini, ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje 26 radnih dana; da ne može biti raspoređeno na rad van mjesta prebivališta, odnosno boravišta i da je otkazni rok licu sa invaliditetom ne može biti kraći od 30 dana, osim ako je otkaz posledica krivice tog lica.

KAKO ZAPOSITI LICE SA INVALIDITETOM

U smislu Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom,

poslodavci su pravna i fizička lica i organi i organizacije koje se finansiraju iz budžeta Crne Gore i lokalne samouprave.

Poslodavac koji zapošljava lice sa invaliditetom na otvorenom tržištu rada, svojim aktom može utvrditi radno mjesto za zapošljavanje lica sa invaliditetom i na to radno mjesto može zaposliti samo lice sa invaliditetom.

Izuzetno, na ta radna mjesta mogu se zaposliti i lica bez invaliditeta, na određeno vrijeme, a najduže godinu dana, ako na tržištu rada nema lica sa invaliditetom koje ispunjavaju uslove tog radnog mjesta.

Poslodavac koji zaposli lice sa invaliditetom može ostvariti pravo kod Zavoda - Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom na subvencije:

- **subvencije zarade lica sa invaliditetom:**
 - 75 % od isplaćene bruto zarade za cijeli period zaposlenosti, za poslodavca koji zaposli lice sa najmanje 50% invaliditeta;
 - za poslodavca koji zaposli lice sa invaliditetom manjim od 50%, subvencija iznosi: u prvoj godini 75%, u drugoj 60 %, u trećoj i svakoj narednoj godini 50% od isplaćene bruto zarade.
- **bespovratna sredstva za prilagodjavanje radnog mjesta i uslova rada za lica sa invaliditetom** (100 % od opravdanih troškova, u skladu sa Zakonom o državnoj pomoći);
- **kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina,**

opreme i alata potrebnog za lica sa invaliditetom (100 % od opravdanih troškova, u skladu sa Zakonom o državnoj pomoći);

• **u č e š ć e u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom** (obračunava se do visine minimalne zarade u skladu sa Opštim kolektivnim ugovorom, zavisno od vremena provedenog na radu).

Pravo na subvencije ima **i lica sa invaliditetom koje se samozaposli**, koje obavlja samostalnu djelatnost ili osnuje privredno društvo, koje se zaposli u porodičnom domaćinstvu i obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino, glavno ili dopunsko zanimanje.

Zahtjeve za ostvarivanje prava na ove subvencije, poslodavac podnosi, na propisanim obrascima, birou rada prema sjedištu poslodavca odnosno prebivalištu lica sa invaliditetom.

Dokumentacija se podnosi u originalu, ovjerenoj fotokopiji ili fotokopiji uz koju podnosilac zahtjeva daje na uvid original.

Subvencija zarade

Uz zahtjev poslodavac obavezno podnosi:

- dokaz o registraciji kod nadležnog suda i dokaz o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti;
- dokaz o ostvarenom statusu lica sa invaliditetom, u smislu člana 6 Zakona;
- ugovor o radu zaključen sa licem sa invaliditetom;
- dokaz o prijavi lica sa invaliditetom na obavezno socijalno osiguranje;
- dokaz o isplati zarade licu sa invaliditetom za prethodni mjesec.

Bespovratna sredstva za prilagođavanje radnog mjesta i uslova rada za lica sa invaliditetom

Uz zahtjev poslodavac obavezno podnosi:

- dokaz o registraciji kod nadležnog suda i dokaz o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti;
- dokaz o ostvarenom statusu lica sa invaliditetom, u smislu člana 6 Zakona;
- ugovor o radu zaključen sa licem sa invaliditetom;
- dokaz o prijavi lica sa invaliditetom na obavezno socijalno osiguranje;
- izvještaj izvođača profesionalne rehabilitacije o sprovedenim mjerama i aktivnostima profesionalne rehabilitacije (analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom, izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom i izrada plana potrebne opreme i sredstava za rad za lica sa invaliditetom);
- specifikacija troškova za opremanje radnog mjesta i uslova rada;

Kreditna sredstva pod povoljnim uslovima za kupovinu mašina, opreme i alata potrebnog za lica sa invaliditetom

Uz zahtjev poslodavac obavezno podnosi:

- dokaz o registraciji kod nadležnog suda i dokaz o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti;
- dokaz o ostvarenom statusu lica sa invaliditetom, u smislu člana 6 Zakona;

- ugovor o radu zaključen sa licem sa invaliditetom;
- dokaz o prijavi lica sa invaliditetom na obavezno socijalno osiguranje;
- izvještaj izvođača profesionalne rehabilitacije o sprovedenim mjerama i aktivnostima profesionalne rehabilitacije (analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom i izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom);
- dokaz o odobrenom namjenskom kreditu od poslovne banke ili druge kreditno-finansijske institucije; plan otplate kredita; dokaz o redovnoj otplati kreditnih sredstava; dokaz od proizvođača o razlici u cijeni mašine, opreme i alata namijenje za rad za lica sa invaliditetom.

Učešće u finansiranju ličnih troškova asistenta (pomagača u radu) lica sa invaliditetom

Uz zahtjev poslodavac obavezno podnosi:

- dokaz o registraciji kod nadležnog suda i dokaz o ispunjenosti uslova za obavljanje djelatnosti;
- dokaz o ostvarenom statusu lica sa invaliditetom, u smislu člana 6 Zakona;
- ugovor o radu zaključen sa licem sa invaliditetom;
- dokaz o prijavi lica sa invaliditetom na obavezno socijalno osiguranje;
- izvještaj izvođača profesionalne rehabilitacije o sprovedenim mjerama i aktivnostima profesionalne rehabilitacije (analiza konkretnog radnog mjesta i radnog okruženja lica sa invaliditetom i izrada plana prilagođavanja radnog mjesta i radnog okruženja za lica sa invaliditetom);
- dokaz o vremenu provedenom na radu asistenta (pomagača u radu) za prethodni mjesec.

Odluku o pravu na subvencije donosi direktor Zavoda, na predlog Savjeta Fonda, međusobna prava, obaveze i odgovornosti Zavoda i poslodavca uređuju se ugovorom.

Pravo na subvencije pripada za vrijeme trajanja radnog odnosa lica sa invaliditetom.

Grant šeme

Grant šema je program dodjele bespovratnih sredstava pravnim i fizičkim licima (preduzetnici), po javnom pozivu za odabir i finansiranje projekata, koji

imaju za cilj profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje lica sa invaliditetom.

Prioritetno, pozivi su fokusirani na prevenciju socijalne isključenosti lica sa invaliditetom, povećanje zapošljivosti i prilagodljivosti na tržištu rada i njihovo zapošljavanje.

Javni pozivi se objavljuju najmanje jednom godišnje, u dnevnom štampanom mediju, koji se izdaje u Crnoj Gori i na internet stranici Zavoda.

Postupak i metodologija finansiranja grant šema vrši se u skladu sa Pravilnikom o postupku i metodologiji za finansiranje grant šema.

	TELEFON:	FAX:
Područna jedinica Podgorica	020/406-800	020/406-803
Biro rada Danilovgrad	020/812-672	020/812-805
Biro rada Cetinje	041/236-073	041/236-072
Biro rada Kolašin	020/860-030	020/860-031
Područna jedinica Bar	030/302-270	030/313-723
Biro rada Ulcinj	030/412-213	030/412-110
Biro rada Budva	033/402-556	033/402-557
Područna jedinica Herceg Novi	031/325-253	031/324-451
Biro rada Kotor	032/325-732	032/301-348
Biro rada Tivat	032/674-585	032/674-586
Područna jedinica Nikšić	040/214-161	040/212-289
Biro rada Plužine	040/271-295	040/271-295
Biro rada Šavnik	040/266-400	040/266-401
Područna jedinica Berane	051/233-332	051/231-313
Biro rada Andrijevica	051/230-660	051/230-661
Biro rada Plav	051/255-061	051/055-060
Biro rada Rožaje	051/271-343	051/271-343
Područna jedinica Bijelo Polje	050/432-422	050/430-071
Biro rada Mojkovac	050/470-051	050/470-051
Područna jedinica Pljevlja	052/356-742	052/256-741
Biro rada Žabljak	052/360-031	052/360-030

ZAVOD ZA ZAPOSŁJAVANJE CRNE GORE
EMPLOYMENT AGENCY OF MONTENEGRO

Bulevar revolucije br.5 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel: +382 20 405-272 Fax: +382 20 243-982
www.zzzcgc.me